

trivselstomt for de Herrer, der lægge en saa stor Vægt paa, at Negerbefolkningen skal løstes op fra sin fuldstændig afhængige Stilling til en mere fri og selvstændig Tilværelse; thi er der nogen virkelig Sandhed og Fornuft i hele Tanken om Sukkerogieriet, er det vistnok den, at man derved vil gjøre det muligt, i Stedet for de store samlede Grundejendomme og Plantager, til hvilke Dyrkningen hidtil alene har været henvist, at tilveiebringe en Sukkerdyrkning i smaa Lodder af Negre, som enten ere Giere eller Forpagtere af deres Grunde, og som da ville være i Stand til at sælge deres Høst i samme Dieblis, som den er moden, uden at beleenre sig med Anlæg af Sukkermøller, Bærker eller deslige, som kræve en større Kapital, og det forekommer mig at være et saa væsentligt Moment i denne Sags Behandling, at jeg umulig kan se bort deraf, men netop dette, at bringe den farvede Befolkning paa Den fra at være en halvvildd Arbejderbefolkning, som ikke kender noget Andet end Dagen selv og dens Mager, og som lader sig henrive af enhver Anledning til Optøier og Uroligheder af den værste Art, til at være en Befolkning af smaa Eiendomsbesiddere eller Forpagtere, som ere i Stand til paa deres egne Forber, ved deres eget Arbejde at erhverve sig et passende tarveligt Udkomme, synes mig at være en smul Opgave at løse for Folkethinget, for den af den almindelige Valgret udgaaede Forsamling. — Smidlertid er der med Hensyn til Sukkerogieriet i Christianssted et Punkt, som jeg tror, det er nødvendigt at faae fuldstændigere oplyst end ffet i de Betænkninger, der ere os forelagte. Det er fuldkommen rigtigt, som anført af det ærede Medlem for Beile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), at der i Bilag 1 og Bilag 3 til Betænkningerne flaaas paa, at Ledelsen af Foretagendet ikke har været saa heldig, som den burde være, at man ikke har været tilstrækkelig heldig i Valget af de Personer, der have foreslaaet Anlægget. Hvad sigtes derved til? Er det Regjeringens Kontrol, der har ladet Noget tilbage at ønske, eller den Mand, der har foreslaaet Anlægget af Bærket og i 9 Maanedere været derovre og drevet det? Er det Fabrikant Hagemann? Jeg spørger om disse Ting, uden at tro paa, at enten Kontrollen eller Herr Hagemann i den Henseende har ladet sig komme Noget til Last. Hvad navnlig den Sidstnævnte angaar, spør jeg mig overbevist om, at man ikke let skulde finde nogen dygtigere, ivrigere og mere samvittighedsfuld Mand til at foreslaa denne Opgave end Herr

Hagemann, og jeg er ligeledes overbevist om, at de to Kontrolører — eller jeg kan sige de tre, da Dødsfald jo gjorde et Omvalg nødvendigt — som Regjeringen har sendt, i alle Maader have fyldestgjort deres Pligt og med Sandhed have kunnet bevidne, at de gjorde Anstaltelser vare forsvarelige i Forhold til den reducerede Plan, der maatte lægges, da Pengemidlerne saa meget indskrænktes; thi vi kunne ikke gjøre Kontrolørerne ansvarlige for, naar Sukkerogieriet skulde anlægges med — jeg tager et Lal ud af Luften — 2½ Mill. Kr. i Stedet for 5 Mill., at Bærket saa maatte blive af en væsentlig anden Beskaffenhed end oprindelig paatenkt. Af Kontrolørerne har man ikke kunnet fordre Mere, end at de skulde attestere, at det Arbejde, der var præsteret, var i og for sig forsvareligt og ordentligt; men de have aldrig været i Stand til at afgjøre, hvor vidt Produktionen, naar den virkelig begyndte, vilde kunne gaa paa saadan Maade, at der ikke fremkom Brud eller Stopninger. Smidlertid, har der været nogle Mangler, hvori bestaa de da? Lad os søge at faae dem oplyste, lad Regjeringen udtale sig derom saa frit og aabent som muligt, thi det er ganske vist, at ved Siden af andre Hensyn er den personlige Garanti, som kan ydes ved, at Anlægget kommer i Hænderne paa en virkelig dygtig og forstaaelig Bestyrelse, af største Bigtighed. Altsaa dette Punkt er et af dem, hvor jeg skulde ønske, at Regjeringen var i Stand til at udtale sig noget mere fyldestgjørende. Det vilde ganske sikkert for mig som for andre ærede Medlemmer være, det Allerbehageligste, om man kunde lade denne Lov, saaledes som Skik og Brug er blevet med andre Love, uden videre forsvinde, kunde klare sig Sagen og sin egen Samvittighed ved ikke at lade den gaa videre; men dette forekommer mig ikke at være forsvareligt ved denne Leilighed. Vi maa nu bestemt træffe vort Valg mellem to Ting: Enten maa vi opgive de vestindiske Der, forlade dem, derelinkvere dem, og det ikke alene St. Croix, hvor Ulykken nu er indtruffen, men tillige St. Thomas og St. Jan, der ere undergivne saadanne Forhold, at lignende Uheld, økonomiske, sociale, politiske, hvert Dieblis kunne ramme dem — enten maa vi, siger jeg, derelinkvere dem og stemme for, hvad det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Tauber) anser for rigtigt, eller vi maa komme dem til Hjælp; der gives ikke noget Trede. At lade Derne henligge i den Skikkelse, de nu have, under de Tilstande, der ere staaet, noget ved